Nro. 39.

GAZETA LWOWSKA.

We Wtorek dnia 16. Maia 1815.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — N. Pan raczył mianować aktualnym Szambelanem swoim W. Jana Balas de Sipok, C. K. Majora i Posiadacza dóbr w Galicyi.

Na utworzony w Wiédniu dla Ces. Austr. Inwalidów nowy Fundusz, ofiarowali znowu w Galicyi:

W Cyrkule Myślenickim: P. Ignacy Żarnowiecki Dziedzic Radocza 76 Zr. 13 6/8 Kr. w obligacyach rządowych.

W Cyrkule Jasielskim: JX. Zwoliński, Pleban Łaciński w Kołaczycach 5 Zr. Duchowieństwo Łacińskie Dziekanii Strzyżowskiey 60 Zr. JX. Zychowicz Pleban Łaciński w Swięcanach 5 Zr. Duchowieństwo Łacińskie Dziekanii Jedlickiey 17 Zr. P. Piegłowski Dziedzic Gorajowic 25 Zr. P. Sługocki Zastępca Inżyniera cyrkułowego 30 Zr. P. Tomasz Spławki Dzierżawca Rozenbarku 25 Zr. JX. Pleban Bebelkiewicz 5 Zr. JX. Praszałowicz Pleban Łaciński w Zagorzanach 5 Zr. JX. Pleban Łaciński w Bieżdziedzu 10 Zr. JX. Kanonik i Pleban Czysiewicz w Jodłowey 18 Zr. 17 Kr. Duchowieństwo Łacińskie Dziekanii Krośnieńskiey 37 Zr. P. Neronowicz Dzierżawca Osobnicy 50 Zr. JX. Szaflarski Pleban Łaciński w Przeczycy 3 Zr. P. Hrabia Kuropatnicki Dziedzic Lipnika 50 Zr. JX. Wilucz Pleban w Jaśle 20 Zr. Duchowieństwo beneficyalne Dziekanii Żmigrodzkiey 56 Zr.

W Cyrkule Tarnowskim: P. Bonifacy Janikowski Obywatel w Pilźnie 30 Zr. JX. Walenty Sokołowski Pleban w Xiężnicy 5 Zr. w gotowiźnie, a oprócz tego oświadczył się, iż roczną prowizyę 19 Zr., przypadaiącą od należącéy się Plebanii Xiężnickiey Obligacyi Kamery nadworney na 950 Zr. przez ten czas dla inwalidów odstępuie, iak długo tam Plebanem będzie. JX. Jan Krombhay, Pleban Łaciński w Grzemboczowie 10 Zr. P. Hrabia Dembicki Dziedzic Rulney i Żakczowa 20 Zr. P. Hrabia Kuczkowski w Lisiey Górze 15 Zr. P. Jan Nidecki, Dziedzic Dzwonowa 2 Zr. JX. Nadglowski Pleban w Oleśnie 5 Zr. JX. Zaremba Pleban w Słupicach 5 Zr.

W Cyrkule Rzeszowskim: P. Ludwik Jędrzejowicz Dziedzic Hyżna 531 Zr. 33 kr w Obligacyach rządowych. Chrześciiańscy Mieszkańcy cyrkułowego miasta Rzeszowa 200 Zr. Izraelici w témże samém mieście 330 Zr.

W Cyrkule Przemyskim: P. Swidziński Nauczyciel i Uczniowie w Radymnie 10 Zr. 7 Kr. JX. Dąbkowski Dziekan Babicki, ze składek w obwodzie swoiéy Dziekanii zebranych 28 Zr. P. Pawlikowski Dziedzic Kozubowic 59 Zr. 57 Kr. w Obligacyach rządowych, a 40 Zr. 3 Kr. w gotowiźnie. Gmina Rudolowicka 2 Zr. Urzędy bankalnego Inspektoratu Jarosławskiego 330 Zr. 18 Kr

W Cyrkule Lwowskim. P. Jan Nep. Nikorowcz Dziedzic Zboisk 100 Zr. P. Szymon Lewiński Dziedzic Skniłowa 50 Zr. Gmina Skniłowska 20 Zr. P. Jan Strzembosz Dziedzic Laszek 666 Zr. 57 2/8 Kr. w Obligacyach rządowych P. Stanisław Wronowski Dziedzic Rokitna 126 Zr. 4 Kr. w Obligacyach rządowych. P. Kajetan Bramowicz studzieńnik Czerniowiecki 3 Zr. P. Massoch Doktor Medycyny 15 Zr. P. Mayer, Administrator stęplu i tabaki 30 Zr. PP. Urzędnicy Magistratu Lwowskiego, dodatkowo 52 Zr. 12 Kr. PP. Urzędnicy C. K. Galicyyskiego Guberniium 825 Zr. 18 Kr.

W Cyrkule Sandeckim: PP. Urzędnicy Nowo-Sandeckiego Inspektoratu 63 Zr. PP. Urzędników podległych temuż Inspektoratowi Sekcyi 178 Zr.

W Cyrkule Samborskim: P. Zaiączkowski 10 Zr. JX. Niedobylski Pleban Łaciński 4 Zr. Chrześciiańska Gmina Felsztyńska 10 Zr. Żydowska Gmina tamteysza 8 Zr. Chrześciiańska Gmina w Posadzie Felsztyńskiey 6 Zr.

Z Prezburga d. 6. Maia. — N. Król Saski wyiechał ztąd przed kilkoma dniami do Cesarskiego zamku Laxenburg pod Wiédniem. Poiechali tam za nim Minister Hrabia Einsiedel i Jen. Zeschau. N. Królowa Saska i N. Królewna Augusta pozostały tu ieszcze z resztą Dworu. Obadwa Xiążęta, Synowie Xięcia Maxymiliiana Saskiego, wyiechali ztąd także.

Z Wiédnia d. 8. Maia. — Arcy-Xiążę Ludwik wyiechał ztąd do Ratyzbony, a polny Marsz. Porucznik Hrabia Radetzky do Włoch.

Z Grecu d. 26. Kwietnia. — Hrabia Bissingen-Nippenburg, wyiechał ztąd dla obięcia powierzonego sobie Wielkorządztwa w Tyrolu. Nowy Gubernator Styryi i Karyntyi Hrabia Aicholt, stanął tu d. 21. b. m.

Z Inspruka (w Tyrolu) d. 1. Maia. — Na mocy naywyższego Patentu, wydanego d. 24. Kwietnia, ustał dnia wczorayszego Rząd tymczasowy w Tyrolu i Vorarlbergu, a urządzone ostatecznie Guberniium kraiowe rozpoczęło dnia dzisieyszego urzędowanie swoie z podwładnemi mu Władzami i Urzędami cyrkułowemi. Dla Tyrolu i Vorarlbergu utworzono, iak było przed rokiem 1805. 7 cyrkułowych Urzędów w Roveredo, Trient, Botzen, Bruneck, Imst, Schwatz i Bregenz. Do cyrkułowego Urzędu Pustertha wcielono Sąd ziemski Windisch-Matrey.

Z Medyolanu d. 21. Kwietnia. — Wczoray ogłoszono tu uroczyście Patent względem utworzenia Lombardzko-Weneckiego Królestwa. Wieczorem oświecono wszystkie gmachy publiczne i teatra. Większe uroczystości odłożono aż do przybycia Arcy-Xięcia Wice-Króla. — Nowy Gubernator Hrabia Saurau stanął tu d. 15. b. m.

Włochy.

Według doniesień pism publicznych, Jego Świątobliwość Papież Pius VII., bawi w Genui. Orszak iego iest bardzo liczny. Wszyscy prawie Kardynałowie i Biskupi przybyli tam z Rzymu. Pałac iego napełniony iest pobożnemi osobami, cisnącemi się do ucałowania nóg iego. Dnia 6. Kwietnia odwiedziły go Królowa Etruryi i Milady Bentink z wieloma Damami Angielskiemi.

Z Rzymu donoszą pod d. 1. Kwietnia, iż tam odkryto spisek w zamiarze obalenia tymczasowego Rządu przez Oyca S. ustanowionego, i zaburzenia publiczney spokoyności; lecz hersztów tego spisku już uwięziono. Rząd tymczasowy utrzymuie ciągle powagę swoią, i kiedy niekiedy donosi Publiczności o pobycie i zdrowiu Papieża. Wielu cudzoziemców, szczególniey Anglików, było ieszcze dnia 1. w Rzymie; niektórzy poiechali do Neapolu, a inni do Civita-Vecchia.

Okręt woienny Neapolitański Joachim powrócił dnia 3. Kwietnia z Liworno do Neapolu z Panią Letycyą Bonaparte. Skoro się Królowa dowiedziała o iéy przybyciu, wysłała, będąc sama chorą, Królewica Następcę tronu do portu dla przywitania téy Pani, która zaraz do Dworu poiechała. Kilkoma dniami wprzódy przybył do Neapolu Kardynał Fesch. Dnia 5. rano zawinął z Palermu do Neapolu okręt woienny Angielski Rivoli, przywitał port, i nawzaiem po przyiacielsku został przywitanym.

Listy z Ankony pod dniem 10. Kwietnia zawieraią: że tam wielka panuie trwoga z powodu złych wiadomości odebranych od woyska Murata.

Dnia 10. ogłoszono tam rozkaz iego wydany w Bolonii dnia tegoż, a opiewaiący, iż gdy teraz wszyscy mieszkańcy Włoch dla sprawy Oyczyzny zebrać się maią pod znakami i kolorami narodowemi, ustanawia się przeto kokarda Włoska z kolorów karmazynowego i zielonego, którą nie tylko woysko, ale i wszyscy Włosi, przywiązani do narodowey niepodległości, nosić maią. — W nocy z 10go na 11ty i w dwóch dniach następnych, kilka kup zapłaconych i podchmielonych ludzi przebiegało ulice Ankony z nową kokardą u kapeluszów i czapek, śpiewaiąc piosnki z czasów rewolucyi, i zaciągaiąc ludzi do woyska; lecz mała bardzo liczba namówić się do tego dała. Tymczasem zaczęły się rozchodzić pogłoski o klęskach woyska Neapolitańskiego. Dnia 17.

zbiegło tam wielu uciekaiących, a dnia 18. przybył Xiążę di Gallo.

Dnia 14. Prefekt Departamentu Metauro wydał odezwę, w którey odwołuiąc się do wyroku Króla Murata, wzywa dawnych Woyskowych Włoskich i całą młodzież do broni. Wyrok zaś ten iest pod dniem 9. Kwietnia z Bolonii; mieniący się Królem Oboiey Sycylii Joachim Napoleon wyraża wnim: iż dogadzaiąc gorącemu życzeniu wielu Mężnych z rozwiązanego woyska Królestwa Włoskiego, ażeby pod dawnemi znakami zebrać się i do oswobodzenia Oyczyzny przyłożyć się mogli, stanowi: Zwinione woysko Królestwa Włoskiego wezwane iest do czynney służby. Wszyscy Woyskowi, którzy w Marcu 1814 należeli do niego, przyięci będą do niego. (Inne tego wyroku urządzenia tyczą się nagród, postąpień na wyższe stopnie, zastępców &c.) Podpisy na tym wyroku są te:

Joachim Napoleon.

Na rozkaz Króla: Minister Sekr. Stanu

Hrabia Mosburg.

Swiadczę zgodność: Minist. Spraw Wew.

Zurlo.

Są przy Muracie: brat iego Hieronim Bonaparte, Minister Spraw Zewnętrznych; Xiążę di Gallo; Hrabia Mosburg (Agar) rodowity Francuz, były Minister Skarbu Króla Neapolitańskiego, i Zurlo Minister Spraw Wewnętrznych. Dowodcą głównego Sztabu iest: Jenerał Millet de Villeneuve, także Francuz.

Gazeta Wiedeńska zawiera następuiące urzędowe wiadomości od Ces. Austr. woyska we Włoszech, które w Rimini ogłoszone zostały:

W główney kwatérze d. 1. Maia 1815.

Gdy polny Marszał. Porucznik Hrabia Neipperg przeprawił się za rzekę Ronco, opuścił nieprzyiaciel mocne stanowisko swoie pod Cezeną, zebrał wszystkie siły swoie między Savignano i Rimini, i zdawał się czekać na atak. — Naczelny Wódz, Jenerał iazdy Baron Frimont, udał się tamże d. 26. Kwietnia osobiście, aby po ściągnieniu stoiącego w Forli na pogotowiu odwodowego woyska, powszechny i stanowczy atak przypuścić; lecz nieprzyiaciel opuścił ieszcze d. 27. Savignano i Rimini, a przednia straż polnego Marszał. Porucznika Hrabiego Neipperg ścigała go aż do rzeki Catolica. — Naczelny Wódz zgromadził d. 28go korpus polnego Marsz. Porucznik Hrabiego Neipperg nad rzeką Catolica, lecz zastał tam tylko tylną straż Neapolitanów. Kazał ón ieszcze tegoż dnia wieczorem przebyć rzekę dla ścigania nieprzyiaciela. Pod Gambice uderzono na ieden posterunek nieprzyiacielski, rozproszono go i napadniono na Pesaro, gdzie zabrano ieńców, między którymi znaydowało się kilkunastu Officerów. — Woysko nieprzyiacielskie, unikaiące wszelkiey potyczki, ściganém było na rozkaz naczelnego Wodza z ciągłem natężeniem; przednia straż polnego Marsz. Porucznika Neipperg pod sprawą Jener. Geppert, weszła ieszcze d. 29. do Fano i posuwa się nieustannie daley, chociaż nieprzyiaciel burzy wszystkie mosty i strychuie działami zbroynych okrętów swoich wszystkie nad morzem leżące gościńce, którémi tylko iśdź można.

Nieprzyiaciel znaiąc swą słabość, zdaie się chcieć ustąpić z Ankony. Są wiadomości, że Król Neapolitański i Królowa wsiedli d. 29. Kwietnia z orszakiem swoim na 3 fregaty.

Czas teraz wyświecić działania, które Wódz naczelny, Jen. iazdy Baron Frimont nakazał ieszcze d. 16. Kwietnia przeciw woysku Neapolitańskiemu, w czasie pobytu swego w Bolonii. Gdy toż woysko rozpoczęło swoy odwrót idącym do Ankony gościńcem, i zdawało się chcieć taki tylko dawać odpór, iaki potrzebnym był dla tego, aby go z oboyga strón nie przyparto, wysłano za niem dywizye polnego Marsz. Porucznika Hrabiego Neipperg, zaś polnemu Marsz. Porucznikowi Baronowi Bianchi, kazano się udać ieszcze d. 17. Kwietnia śpiesznym pochodem z Bolonii przez Florencyę do Foligno, aby wyprzedzić Króla przed wniyściem iego do Kraiów Neapolitańskich, i odciąć go od stolicy. Polny Marsz. Poruczn. Hrabia Neipperg miał rozkaz mamić woysko nieprzyiacielskie pozornemi atakami, wstrzymywać ie, i tylko ważne woyskowe przeszkody mocą pokonywać. — Szypkość, z iaką polny Marszał. Porucznik Baron Bianchi przykry i daleki pochód ten odbył, tudzież ustawiczne zatrudnianie woyska nieprzyiacielskiego ze strony polnego Marszał. Porucznika Hrabiego Neipperg na gościńcu idącym do Ankony, udały się tak dobrze, iż Król

Neapolitański poznał, późno prawdziwy zamiar nakazanych przeciw niemu działań, a polny Marsz. Porucznik Baron Bianchi doszedł ieszcze d. 28. Kwietnia do Foligno, gdy tymczasem woysko nieprzyiacielskie znaydowało się dopiero pod Pesaro. — Nie podpada teraz żadney wątpliwości, że woysko Króla nie iest iuż w stanie doyśdź do stolicy, i że, będąc przypieraném przez polnego Marsz. Porucza. Hrabiego Neipperg, spotka wkrótce korpus polnego Marsz. Porucznika Barona Bianchi, ipóydzie w rozsypkę, a szczątki onegoż będą się musiały udać przez bezdrożne okolice do wschodnich części Królestwa. — Polny Marsz. Porucza. Baron Bianchi niepokoi iuż nieprzyiaciela we wszystkich kierunkach przez wysłane z Foligno oddziały. Jeden z nich spotkał nieprzyiaciela w Gubio, odparł go, zabrał mu wiele ieńców, i ścigał go przez góry ku Fossembrone.

W dodatku do wiadomego iuż doniesienia o przeprawie przez rzekę Ronco, zasługuie na chwalebne wspomnienie świetne zachowanie się całego woyska pod wymienionymi iuż Dowódcami onegoż, przyczém polny Marsz. Porucznik Hrabia Neipperg oddaie zupełną sprawiedliwość świetnemu współdziałaniu Majora Sunstenau ze Sztabu jeneralnego, i Kapitana artyleryi Lecomte.

Wielka Brytaniia.

Według doniesień z Londynu pod d. 22. Kwietnia przybyła, Xiężna d'Angoulême d. 21. Kwietnia do téy stolicy i wysiadła u Ambassadora Francuzkiego.

Na posiedzeniu Parlamentu Angielskiego, odprawionem d. 13. Kwietnia, zapytał się Xiążę Norfolk w Izbie Wyższéy piérwszego Ministra (Hrabiego) Liverpool), czyli iest prawdą, iż Rząd teraźnieyszy we Francyi uczynił oświadczenie Rządowi W. Brytanii, a oraz iakie w téy mierze przedsięwzięto kroki? — Lord Liverpool odpowiedział: „Nie waham się powiedzieć iż teraźnieyszy Rząd we Francyi uczynił oświadczenia, które Sprzymierzonym w Wiédniu udzielone zostały.“ — Xiąże Norfolk rzekł: „Czyli szlachetny Lord może uwiadomić nas o treści korrespondencyi przesłaney do Wiédnia?“ — Lord Liverpol: „Łatwo sobie wystawić, iż to nastąpić nie może. Skoro dozwolą okoliczności, udzielę dalsze obiaśnienia, i oświadczam tylko, iż żadnéy odpowiedzi nie odesłano do Francyi.“

Podobne zapytanie, iak Xiążę Norfolk, uczynił d. 15. Kwietnia w Izbie Niższéy Pan Ponsonby, a Lord Castlereagh odpowiedział w podobnym sposobie, iak Lord Liverpool, i nie dał odpowiedzi na zapytanie: czyli rozpoczęcie nieprzyiacielskich kroków wprzódy nastąpi, nim odpowiedź nadeydzie z Wiédnia.

Francya.

Z powodu przeciętego zupełnie związku między Francyą i Niemcami, nadchodzą teraz tylko przez Szwaycaryę i Niderlandy wiadomości z Paryża. Ostatnie z nich dochodzą do d. 22. Kwietnia.

Według nich bywa Napoleon prawie codziennie w teatrze.

Znany z zamiłowania liberalnych zasad Autor, P. Beniamin Constant, który w ostatnich czasach pisał dobitnie przeciwko Napoleonowi, a obstawał za Królem Ludwikiem XVIII, rozmawiał teraz kilka razy z Napoleonem, dawał rady swoie przy ułożeniu proiektu nowey Konstytucyi, i został aktualnym Radcą Stanu w Wydziale spraw wewnętrznych.

Proiekt nowey Konstytucyi iuż wygotowany i ogłoszony drukiem pod tytułem: Akt dodatkowy do Konstytucyi Państwa. Składa on się z 6ciu tytułów i 67 paragrafów, a Napoleon wydał z tego powodu pod d. 22. Wyrok, aby wszyscy Francuzi głosowali na rzeczony Akt dodatkowy, i zapisywali głosy swoie w protokuły, które tym końcem u wszystkich Władz kraiowych przez 10 dni otwarte będą. Obliczenie wszystkich głosów odbędzie się na Zgromadzeniu Pola Majowego, które zwołane iest tym końcem na dzień 26ty Maia do Paryża. Na to Zgromadzenie, wezwane są Kollegiia obiercze ze wszystkich Departamentów i Okręgów, tudzież Deputacye wszystkich korpusów woyska tak lądowego, iak i morskiego; będzie więc około 30,000 Reprezentantów Narodu, wybranych ze znakomitych i maiętnych Obywateli. Każde zgromadzenie obierczych Kollegiiów departamentowych mianować będzie złożoną z 5ciu Członków Kommissyę, maiącą oddadź spis głosów Departamentu swoiego Zgromadzeniu centralnemu, któremu takoż spis głosów siły lądowey i morskiey podanym będzie. To zgromadzenie centralne sprawdzi potém głosy pod prezydencyą Xięcia Arcy-Kanclerza, który Napoleonowi resultatum

przełoży. Wszystko zgromadzi się potém na polu Marsowém w obecności Napoleona, resultatum głosowania będzie ogłoszone, Akt dodatkowy pieczęcią Państwa stwierdzony i do wiadomości powszechney, oraz zachowania go podany. Napoleon zaprzysięgnie go pierwszy, po nim Kollegiia obiercze, a potém wręczy im Napoleon Orły dla gwardyi ich Departamentów, a Deputacyóm woyska dla ich korpusów.

Dnia 18. Kwietnia przyiechał znowu z Lille do Paryża Xiążę Moskwy (Marszałek Ney) dla odebrania dalszych rozkazów. Tegoż samego dnia Marszałek Brune, który był długo w niełasce, a teraz znowu do czynney wezwanym iest służby, wyiechał dla obięcia dowództwa nad woyskiem obserwacyyném, które zbiera się pod Antibes.

Monitor Paryzki donosi z Chambery pod d. 15. Kwietnia co następuie: „Do nas przybywa mnóstwo żołnierzy. Jenerał Girard, maiący wiele piechoty i iazdy, założył u nas główną swoią kwatérę. Zdaie się, iż przed miastem naszém stanie wkrótce korpus 40,000 ludzi.

Według doniesień z Belfort pod d. 14. Kwietnia, spodziewano się tam przywróconego znowu do łaski Jenerała Lecourbe, który został Dowodcą zbieraiącego się w owey okolicy obserwacyynego woyska.

Według doniesień z Bazylei pod d. 22. Kwietnia zwiedził Jen. Hrabia Rapp twierdzę Huningę. Wzmocniono ią żołnierzem i 100ma działami. W pobliskości tey twierdzy założony będzie obóz dla 12000 ludzi.

W południowey Alzacyi ściąga się takoż korpus obserwacyynego woyska Francuzkiego.

Twierdze Lille i Valenciennes są nayceInieyszemi punktami, gdzie czynią wszelkie podobne przygotowania do obrony. Urządzone w tamteyszey okolicy woysko, wzmacniane iest codziennie żołnierzem i artyleryą. Główna kwatera 2go korpusu woyska iest w Valenciennes, gdzie się liczny Sztab jeneralny z wieloma Officerami znayduie; twierdza ta opatrzona iest w 150 dział, nad któremi ma dyrekcyę Pułkownik artyleryi Lavoi; dywizya Jenerała Barrois iest tam rozłożoną. Maubege zaięła dywizya Jenerała Bachelu. Jen. Lamarque stoi z 7mą dywizyą w Quesnoy. Jenerałowie Lefol i Valthier dowodzą w okolicy Cambrai i Douai znakomitemi korpusami iazdy i piechoty. Jenerałowie Demanget i Colbert stoią w Landrecies z kilkoma pułkami ułanów. W ogólności, siła rozstawionego od Lille aż do Hivet woyska Francuzkiego, wynosić ma 70,000 ludzi.

Do (*umieszczonego w przeszłym Nrze Gazety naszey na stronnicach 363 i 364*) raportu P. Coulincourt, Ministra spraw zagranicznych Bonapartego, przyłączony iest między innemi iako dokument następuiący list Bonapartego do Monarchów, który, gdy od żadnego gońca depeszów iego nie przyięto, przez Monitora tylko doszedł ich wiadomości, List ten dosłownie tak opiewa:

„Mości Panie Bracie! Dowiedziałeś się w biegu ostatniego miesiąca o powrocie moim na brzegi Francyi, o wieździe moim do Paryża i o odieździe familii Burbońskiey. Prawdziwy skład tych zdarzeń musi bydź teraz W. C. Mci (W. K. Mci) wiadomym. Są one dziełem mocy, którey nic oprzeć się nie zdoła; dziełem iednogłośney woli wielkiego Narodu, znaiącego prawa i powinności swoie. Dynastya, narzucona przez gwałt Narodowi Francuzkiemu, nie była iuż więcey dla niego stworzoną. Burbony nie chcieli się zgadzać ani z duchem, ani z obyczaiami iego; Francya musiała się więc oddzielić od nich. Głos iey wzywał Oswobodziciela. Oczekiwanie, które mię do naywiększych ofiar było skłoniło, zostało zawiedzioném. Przybyłem, a z tego mieysca, gdzie na brzeg wstąpiłem, niosła mię miłość mych Ludów aż do stolicy moiey. Pierwsza potrzebą serca moiego iest, abym nagrodził tak wielką miłość utrzymaniem zaszczytney spokoyności. Przywrócenie tronu Cesarskiego, było koniecznem dla szczęścia Francuzów; nayslodsza myśl moia iest teraz ta, aby go dla ustalenia spokoyności Europy pożytecznym uczynić. Dosyć sławy uświetniło iuż koleyno chorągwie różnych Narodów. Przez zmiany losu nastąpiło dosyć klęsk wielkich, po wielkich zwycięztwach. Piękne szranki otwieraią się teraz dla Monarchów, a ia pierwszy w nie wchodzę. Gdy Swiatu dano iuż widowisko wielkich bitew, daleko pięknieу będzie nie znać na przyszłość żadnego innego współubiegania się nad owe w korzyściach pokoiu, i żadnéy inney walki nad ową świętą walkę za dobro Narodów, Francya znayduie swoie ukontentowanie w otwartém oświadczeniu tego szlachetnego celu swych życzeń. Żarli-

wa o swoią niepodległość, wzięła to za niezmienną zasadę swoiéy polityki, aby szanować nieograniczenie niepodległość innych Narodów. Jeżeli, iak mam o tém szczęśliwe przekonanie, osobiste uczucia W. C. Mości (W. K. Mości) także są takiemi, tedy spokoyność powszechna iest zabezpieczona, a sprawiedliwość biorąca na granicach Państw różnych swoie siedlisko, będzie sama dostateczną do bronienia tych granic. — Korzystam z téy sposobności &c. &c. — W Paryżu d. 4. Kwietnia 1815.

(Podpis) Napoleon.

Gazeta Bruxelska umieściła dwa oświadczenia się Pana Lainé, Prezesa byłey Izby Deputowanych we Francyi, które ogłosił w Bordeaux za bytności tam ieszcze Xiężney Angouléme, a są tey osnowy:

I. W imieniu Narodu Francuzkiego, i iako Prezes Izby Reprezentantów, oświadczam się przeciw wszelkim ustawóm ciemiężyciela Francyi rozpuszczaiącym Izby. A przeto oświadczam, iż wszyscy właściciele wolni są od płacenia podatków ajentóm Napoleona Bonapartego; iż wszystkie familiie maią się strzedz dostawiania iakimkolwiek bądź sposobem ludzi do woyska iego. Ponieważ ón targa się tak haniebnie na prawa i wolność Francuzów, powinnością ich iest utrzymywać osobiście prawa, iakie im służą; uwolnieni dawno od przysięgi wykonaney Napoleonowi Bonapartemu, a związani nową przysięgą wykonaną Oyczyźnie i Królowi, okryliby się hańbą w obliczu Narodów i potomności, gdyby nie użyli sposobów, iakie są w mocy każdego. Historya, zachowuiąc wieczną wdzięczność dla tych, którzy we wszystkich Kraiach wolnych odmówili wszelkiey pomocy tyranii, okrywa pogardą Obywatelów tyle niepomnych na godność człowieka, iż się poddaią nikczemnym ajentóm tyrana. W przekonaniu, iż Francuzi dbaią o swe prawa, ogłaszam to oświadczenie, które w imieniu szanownych Kollegów moich i Francyi, którey są Reprezentantami, będzie złożone w archiwum, bezpiecznem od zamachu tyrana, aby się odwołać do niego w potrzebie. — Dań w Bordeaux d. 28. Marca 1815.

„II. Gdy Xiążę Otranto (Fouché), mieniący się Ministrem Policyi, tyle mię krzywdzi, iż kazał mi powiedzieć, że mogę pozostać bezpiecznie w Bordeaux i trudnić się pracą moiego stanu, oświadczam, iż ieśli Pan iego i ohydni ajenci iego nie szanuią mię tyle, aby mi dozwolili za móy Kray umrzeć, gardzę nimi, i obelżywego ich uwiadomienia nie przyymuię. Niechay wiedzą, iż po przeczytaniu d. 20. Marca w sali posiedzenia odezwy Króla, w chwili, kiedy żołnierze Bonapartego do Paryża wchodzili, przybyłem do Kraiu, którego byłem Deputowanym, i że iestem w nim na moiém stanowisku pod rozkazami Xiężney d'Angouléme, zaięty ocaleniem sławy i wolności części Francyi, nim reszta iey będzie uwolnioną od haniebney tyranii, iaka kiedykolwiek wielki Lud zagroziła. Nie, nigdy nie będę podlegał Napoleonowi Bonapartemu; ten, który był zaszczycony godnością Naczelnika Reprezentantów Francyi, wzdycha do tego zaszczytu, aby w Kraiu swoim był naypierwszą ofiarą nieprzyiaciela Króla, Oyczyzny i wolności, ieśliby, co nie nastąpi, nie mógł się do ich obronienia przyłożyć.

(Podpis.) Lainé.

Gazety Angielskie zewieraią następuiącą odezwę, którą Xiężna d'Angouléme opuszczaiąc Bordeaux do mieszkańców wydała:

„Waleczni Bordegalczykowie! — Znana mi wierność Wasza. Nieograniczone Wasze przywiązanie nie dozwala Wam przewidywać żadnych niebezpieczeństw; lecz przywiązanie moie do Was i do każdego Francuza każe mi ie przewidzieć. Dłuższe moie bawienie w mieście Waszém pogorszyłoby okoliczności, i ściągnęłoby skutki zemsty na Was. Nie mam serca widzieć Francuzów nieszczęśliwymi i bydź przyczyną ich cierpień. Opuszczam Was waleczni Bordegalczykowie, głęboko przeięta uczuciami, któreście okazali, a o których Król wiernie uwiadomionym będzie. Wkrótce za pomocą Boską w szczęśliwszych okolicznościach doznacie wdzięczności moiey i wdzięczności Xiążęcia, którego kochacie." W Bordeaux d. 1. Kwietnia 1815.

(Podpis.) Marya Teressa.

O ostatecznym losie Xięcia d'Angouléme umieścił Monitor Paryzki następuiące doniesienie z Pont St. Esprit pod d. 15. Kwietnia:

„Xiążę d'Angouléme odiechał dopiero co do Cette, gdzie ma wsiąśdź na okręt

Szwedzki, który dla niego naięto. Odprowadza go Jen. Radet. — Xiążę d'Angouléme obowiązał się nie powracać więcey do Francyi; nie zbliżać się nigdy do granic o 60 godzin drogi, nie wdawać się w żadnym przypadku w związki skoiarzone przeciw Francyi, i wyrobić u Hrabiego Lille (Ludwika XVIII.) to, aby dyamenty Korony zwróconemi zostały." (Xiążę d'Angouléme, wsiadłszy d. 16. Kwietnia w Cetto o godz. 9tey wieczorem na Szwedzki kupiecki okręt Skandynawiia, popłynął z 5cioma Adjutantami swoiemi i iednym Sekretarzem do Kadyxu.)

Marszałek Massena przesłał Bonapartemu doniesienie z Tulonu pod d. 14. b. m., w którém zdaie mu sprawę o wszystkiem, co zaszło w dywizyach 8mey i 23ciey woyskowych, gdzie dowodzi. Między innemi rzeczami wyraził, iż gdy mu Xiążę d'Angouléme zabrał trzy pułki będące w Marsylii, a chciał zabrać ieszcze stoiące w Tulonie, i gdy mu kazał powiedzieć przez Pana Rivière, iż myśli oddadź Anglikóm w zastaw port Tuloński, a oni dadzą za to pieniędzy Królowi Francuzkiemu, wyiechał Massena do Tulonu do zachowania tego miasta i siły morskiey Bonapartemu; że rozkazał Prefektóm w Departamentach 8mey i 23ciey dywizyi rozpuścić do domów gwardye narodowe, wezwane do broni przez Xięcia d'Angouléme, i wszelki rynsztunek woyskowy dany im złożyć w zbroiowniach rządowych; że przykazał Prefektóm, aby nie słuchali Dowodców Królewskich; że kazał uwięzić Pana Bouthillier Prefekta Depart: Var za zupełne sprzyianie stronie Królewskiey; że kazał wypuścić na wolność grenadyerów z gwardyi zatrzymanych w Antibes po wylądowaniu Bonapartego, tudzież wszystkich uwięzionych gdziekolwiek za zdania przeciwne Królowi; iż maiąc w podeyrzeniu Kontr = Admirała Gourdon dowodzącego oddziałem fregat, i Pana Garat Dowodcę fregaty l'Ariane, odebrał im dowództwo; że Dowodcy Tulonu Hrabiemu Lardenoi, iako Emigrantowi, kazał dadź paszport do Nizza; że wezwał Admirała Gantheaume, aby przybył do Tulonu dla obięcia dowództwa nad tameczną flottą, i że tam iuż przybył; że kazał zaprzestać urzędowania Prefektowi Departamentu Bouches du Rhone, Sekretarzowi iego jeneralnemu, i Prezydentowi miasta Marsylii; że wszędzie wywieszaią troykolorową chorągiew; że kazał imać PP. Brulart i Riviere; nakoniec, iż nie może ziechać do Paryża, bo obecność iego ieszcze iest potrzebną w 8mey dywizyi dla ugruntowania zaszłey odmiany.

Podpisał się Massena na tém doniesieniu Namiestnikiem Cesarza w 8mey i 23ciey dywizyach woyskowych.

Niemcy.

Gazety Saskie ogłosiły powtórnie w Maiu urządzenie Wielkorządztwa Pruskiego pod d. 10. Kwietnia (*umieszczone iuż w Nrze 34tym Gazety naszey na stronnicach 326 i 327.*), zakazuiące pod surowemi karami wynurzania przychylności ku Napoleonowi Bonapartemu.

Gazeta Kasselska umieściła wydane przez Xięcia Elektora Hesko-Kasselskiego pod d. 11. Kwietnia urządzenie, téy treści:

„Zaszłe we Francyi zdarzenia wkładaią obowiązek na wszystkie Rządy nietylko walczenia z nieprzyiacielem okrytym przeklęstwami wszystkich Narodów, ale i przédsięwzięcia dzielnych środków, ku utrzymaniu spokoyności przeciw wszelkiey zdradzie."

(Tu następuią przepisy względem zatrzymywania przybywaiących z Francyi, względem wydawania paszportów, tudzież względem imania i karania tych, którzyby mową lub uczynkiem okazywali przywiązanie do Napoleona Bonapartego, lub do byłego w Hessyi przywłaszczyciela Hieronima Bonapartego.)

Xięstwo Warszawskie.

Dnia 6go Maia przyiechał z Wiédnia do Warszawy Hrabia Ożarowski, Jenerał-Porucznik i Jenerał Adjutant N. Cesarza Alexandra, i oddał Hrabiemu Ostrowskiemu, Prezesowi Senatu Xięstwa Warszawskiego, depesze od tegoż Monarchy. Rzeczony Prezes kazał potém ogłosić przez obiedwie Gazety Warszawskie pod d. 9. Maia co następuie:

„Odebrawszy na dniu dzisieyszym list własnoręczny Nayiaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyi, i upoważniony donieść moim Współziomkóm o tém, co list ten w sobie zawiera, śpieszę się podać go do wiadomości publiczney, pewnym będąc, iż tak szczęśliwe losu naszego rozstrzygnienie zdolném będzie pocieszyć cierpienia, i ukoić troski prawych Sy-

nów Oyczyzny, a razem wzbudzić uczucia wdzięczności dla Mocarza, któremu byt nasz winniśmy, i po którego wspaniałym myśle- nia sposobie, oycowskiego panowania spodziewać się możemy." — Dań w Warszawię dnia 6. Maia 2815. roku.

Ostrowski, Prezes Senatu.

Tu umieszczony iest w ięzykach Francuzkim i Polskim następuiący List Jego Cesarskiey Mosci:

„Mości Prezesie Senatu, Hrabio Ostrowski! — „Z szczególnieyszém ukontentowaniem donoszę WPanu, że los Jego Oyczyzny nakoniec ustalonym został za zgodą wszystkich Mocarstw na Kongressie zgromadzonych."

„Biorąc tytuł Króla Polskiego, chciałem zadosyć uczynić życzeniom Narodu. Królestwo Polskie połączone będzie z Cesarstwem Rossyyskiém węzłem właściwey sobie Konstytucyi, na którey pragnę ugruntować szczęśliwość Kraiu. Jeżeli wielki powód spokoyności powszechney nie dozwolił, aby wszyscy Polacy pod iedném połączeni zostali berłem, przynaymniey wszystkie na to obróciłem usiłowania, aby im osłodzić ile możności przykrość takowego pomiędzy niemi rozłączenia, i aby otrzymać dla nich wszędzie spokoyne używanie właściwey im narodowości."

„Nim rozmaite, do dopełnienia ieszcze pozostaiące formalności, dozwolą ogłosić w sposobie dokładnieyszym wszystkie punkta tyczące się ostatecznego układu spraw Polski, chciałem, abyś WPan pierwszy o tém w treści uwiadomionym ode mnie został, i upoważniam WPana do uwiadomienia swoich Współrodaków o tém, co list ninieyszy zawiera."

„Przyymiy WPan zapewnienie szczérego moiego szacónku."

Dań w Wiedniu d. 18. (30,) Kwietnia 1815.

Alexander.

Prefekt Deparmentu Warszawskiego ogłosił przez Gazety następuiącą Uchwałę Rady naywyższey tymczasowey Xięstwa Warszawskiego:

Z powodu raportu W. Prefekta Departamentu Bydgoskiego z dnia 17. z. m., iż przybywaiący Officerowie Pruscy do tamecznego Departamentu namawiaią młodzież do freykorów, z których się wielu bez wiedzy Władzy mieyscowey za granicę wyniosło, zważywszy Rada, iż według kraiowych zasad nikomu niewolno wynosić się za granicę bez pozyskania przyzwoitego paszportu od JW. Jenerała Gubernatora, nikomu niewolno także, bez upoważnienia Władzy kraiowey rządzącey, namawiać, zbierać i wyprowadzać z Kraiu rekrutów; z tych względów Rada Naywyższa poleca W. Prefektowi Warszawskiemu, ażeby co się tycze osób, które, ieżeli się bez wiedzy Władzy mieyscowey i bez uzyskania przyzwoitego paszportu za granicę wynosić zamyślaią, natychmiast one aresztować, i do JW. Jenerała Gubernatora odsyłać kazał.

Co się zaś tycze emissaryuszów namawiaiących do emigracyi, i wyprowadzaiących z Kraiu tego ludzi i rekrutów, Prefekt obowiązanym iest również onych aresztować, i w tym przypadku natychmiast wyższey Władzy o tém rapportować.

W Warszawie dnia 1. Maia 1815.

(Podpis.) X. Xiążę Lubecki.

Towarzystwo Królewskie Przyiaciół Nauk, odprawiło d. 2. Maia publiczne posiedzenie (o którém pózniey doniesiemy).

R o s s y a.

Kuryer Litewski zawiera następuiący artykuł z Petersburga pod d. 31. Marca (1. Kwietnia):

Nadzwyczayny Poseł Perski do Dworu Rossyyskiego, Mirza-Abdul-Hasan-Chan, d. 20. t. m. o godz. 4tey zrana przybył do Tweru; tegoż dnia przeiechał przez Torzek, d. 23. przez Nowogród i stanął w Carskiém Siele. We wszystkich tych mieyscach przyymowany był przez pierwszych Urzędników, w ostatniém zaś przez JW. Hrabiego Ożarowskiego, zarządzaiącego tém miastem, i do przygotowanego dla niego na mieszkanie domu został zaprowadzony.

Xiążę Ogiński, Radca tayny i Senator Państwa Rossyyskiego, wyiechał dnia 10. (22.) Kwietnia z Wilna do Warszawy.

Dnia 14. (26.) Kwietnia przeszedł przez Wilno oddział ieńców Polskich 160 ludzi, powracaiący z Syberyi.

Od dnia 11. (23.) Kwietnia przechodzi przez Wilno woysko Rossyyskie ciągnące do Niemiec. Drugi korpus tegoż woyska rozpoczął swóy przechód przez to miasto d. 17. (29.) Kwietnia. Dniem pierwéy wyszła ztamtąd także reszta arsenału ruchomego.